

ХОРХЕ ЛУИС БОРХЕС

ЗАЛАТА СЪС СТАТУИТЕ

Превод от испански: Светла Христова, 2004

chitanka.info

Имало някога в андалуското царство град, в който живеели царете; името му било Лебтит, Сеута или Хаен. В този град се издигала една яка крепост, чиято двукрила порта не служела ни за влизане, ни за излизане — постоянно я държали залостена. Колчем някой цар издъхнал, новият владетел, който наследявал възвишения му престол, със собствените си ръце добавял нова ключалка на портата — и тъй, додето ключалките станали двайсет и четири, по една за всеки цар. Но ето че един зъл човек, който не бил от стария царски род, заграбил властта и вместо да добави нова ключалка, пожелал предишните двайсет и четири да бъдат отворени, за да види какво се крие в замъка. Везирът и емирите го умолявали да не върши подобно нещо; скрили железния пръстен с ключовете и му казали, че е по-лесно да добави една ключалка, отколкото да разбие двайсет и четири, ала той повтарял с удивително лукавство: „Искам да разгледам какво има в оня замък“. Тогава му предложили всички богатства, които успели да съберат — в стада, в християнски идоли, в злато и сребро, ала той не пожелал да отстъпи и отворил портата със собствената си десница (която навеки ще гори в огньовете на пъкьла). Вътре намерил изображения на араби от метал и дърво, яхнали своите бързоноги камили и жребци, с тюрбани, чиито краища се спускали на вълни по раменете им, с увиснали на ремък ятагани и изправени копия в десниците. Всички тези фигури били досущ като живи и хвърляли сенки по пода; даже и слепец можел да ги разпознае опипом, а предните копита на конете не докосвали земята, но и не падали, сякаш жребците се били изправили на задните крака. Голям страх вдъхнали у царя тези изящни фигури, а още повече отличният им порядък и безмълвие, защото всички гледали в една посока — към заник слънце, и отникъде не се чувал ни човешки глас, ни звук на тръба. Това съдържала първата зала на двореца. Във втората се намирала масата на Сулейман, сина на Дауд — дано избавлението бъде и с двамата! Тази маса била изваяна от един-единствен къс изумруд; този камък, както всички знаят, е зелен на цвят, а скритите му свойства са неописуеми, но истински, защото той укротява бури, запазва целомъдрието на онзи, който го носи, прогонва дизентерията и злите духове, носи благоприятен изход на съдебните дела и оказва голяма помощ при раждане.

В третата зала намерили две книги — едната била черна и разяснявала добродетелите на металите, на талисманите и на

отделните дни в годината, както и начините за приготвяне на отрови и противоотрови; другата била бяла и поученията ѝ не могли да се разберат, въпреки че буквите били ясно изписани. В четвъртата открили карта на света, на която били изобразени царствата и градовете, моретата, замъците и дебнещите опасности, и всяко от тези неща било означено с истинското му име и с точната му форма.

В петата зала намерили кръгло огледало, принадлежало на Сулейман, сина на Дауд — дано избавлението бъде и с двамата! Цената му била огромна, защото било измайсторено от различни метали и всеки, който се оглеждал в него, съзирал лицата на родителите си и на децата си, още от първия човек, та чак до онези, които ще чуят Тръбата на Съдния ден. Шестата била пълна с вълшебен еликсир, един драм от който е достатъчен, за да превърне три хиляди унции сребро в три хиляди унции злато. Седмата зала изглеждала празна и била тъй дълга, че даже и най-изкусният стрелец, ако пуснел една стрела от прага ѝ, не би сполучил да я забие в отсрещната стена. Там, на тази последна стена, видели издълбан един страшен надпис; царят го огледал и го проумял. Ето какво гласял надписът: „Ако нечия ръка отвори портата на този замък, воините от плът при входа, които изглеждат като воини от метал, ще завладеят царството“.

Това се случило в осемдесет и деветата година от хиджра. Преди да изтече тя, Тарик ибн Заид^[1] завладял крепостта и погубил царя, и продал жените и децата му, и опустошил земите му. Тъй плъзнали арабите по цялото андалуско царство с неговите смокинови дървета и напоявани ливади, където човек никога не страда от жажда. Що се отнася до съкровищата, знайно е, че Тарик, синът на Заид, ги изпратил на своя повелител халифа, който ги съхранявал в една пирамида.

(От „Книгата на хилядата и една ноци“, 272-ра ноц^[2].)

[1] Тарик ибн Заид — или по-точно Тарик бен Зияд — арабски пълководец, започнал завоюването на Испания. През 711 г. минал протока между Африка и Европа, който и сега носи името му в изопачено произношение — Гибралтар (на арабски Габал (Джабал) ал-Тарик) означава Планината на Тарик — бел.прев. ↑

[2] Свободна интерпретация по адаптираната и преразказана книга на сър Ричард Бъртън. Същата приказка — със заглавието „Приказка за един андалуски град, покорен от Тарик бен Зияд“, е

разказана през 317-ата нощ в българското издание на „Труд“, превод
Киряк Цонев — бел.прев. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.